

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0394
Číslo materiálu	VY_32_INOVACE_34_MY_1.08
Název školy	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Hustopeče, Masarykovo nám. 1
Autor	Ing. Zdenka Voňková
Tématický celek	Rozdělení betonů, vlastnosti, použití.
Ročník	1.
Datum tvorby	29.12.2012
Anotace	Prezentace pojednává o rozdělení betonů, vlastnostech a použití.
Metodický pokyn	Prezentace
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora	

Rozdělení betonů, vlastnosti a použití

Beton

Beton je promísená směs cementu, vody a plniva, popřípadě přísad (*více prezentace suroviny pro výrobu betonu*)

Základní vlastnosti betonu:

Je pevný.

Libovolný tvar - betonové konstrukci nebo prvku můžeme dát jakýkoliv tvar. Omezení jsme jen vlastní představivostí.

Snadná zpracovatelnost.

Výborná pevnost v tlaku.

Trvanlivost.

Je nehořlavý.

Vysoká tepelná akumulace - dlouho udrží teplo či chlad a zajišťuje tak tepelnou stabilitu v objektu.

Rozdělení betonů

Druhů je nepočítaně a rovněž tak kritérií, podle kterých je řadíme. Zde jsou ta nejběžnější a nejpoužívanější rozdělení, přičemž jeden beton může být součástí několika kategorií:

Podle statických vlastností:

- prostý, nevyztužený beton
- vláknobeton
- železobeton
- předpjatý beton

Prostý beton je beton bez jakýchkoliv výztuží. Používá se převážně na prvky namáhané pouze tlakem, např. základové patky.

Vláknobeton je konstrukční stavební kompozitní materiál. Má základní strukturu prostého betonu doplněnou vlákny, která ztužují strukturu kompozitu a tím vylepšují některé jeho vlastnosti, např. pevnost v tahu a pevnost v tahu za ohybu. Vlákná mohou být z různých materiálů, různých tvarů a rozměrů. Vláknobeton může být vyráběn jako prefabrikát nebo i jako monolitický beton na betonárně a dovezen na stavbu automixem.

Železobeton

Betonové konstrukce, do kterých se vkládají různé ocelové prvky, nazýváme železobetonem. Ocel se do betonu vkládá z důvodu zlepšení pevnosti v tahu. Železobetonové konstrukce mají dlouhou historii a jejich navrhování je běžnou praxí. Většina "betonových" konstrukcí je ze železobetonu.

Betonářská ocel - pruty

Výztuž sítěmi na staveništi

Předpjatý beton

Zatím co je výztuž u obyčejného železobetonu volně kladena (tzv. „měkká výztuž“), u předpjatého betonu je předem předpjata ve výrobě (např. panely SPIROL) nebo dodatečně předpjata (např. ovíjením, předpínáním kabely z vysokopevnostních ocelových drátů).

Předpínání se uskutečňuje pomocí předpínacích lisů, konce předpínací oceli se pak ukotví proti betonu.

Předpjatý beton se převážně používá v mostním stavitelství, u speciálních staveb v jaderné energetice apod.

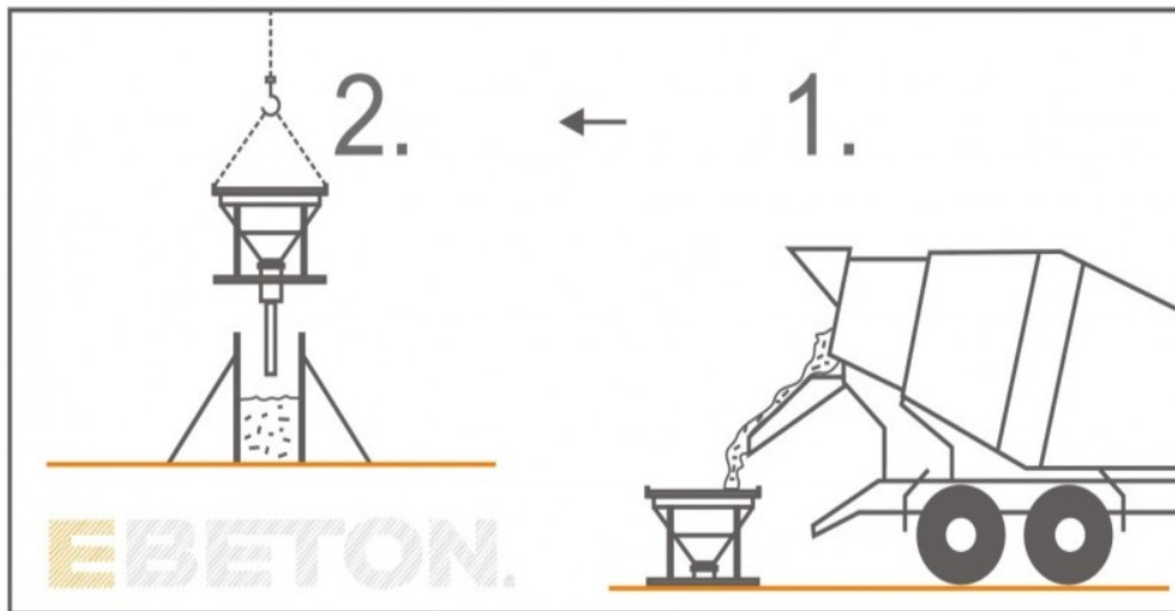

Rozdělení betonů podle způsobu výroby:

- Monolitický beton
- montovaný /prefabrikovaný) beton

Monolitický beton (konstrukce) je beton, který se ukládá do bednění na stavbě. V bednění beton ztuhne a ztverdne. Pak se prvek nebo konstrukce odbední. Je to tedy konstrukce vyrobená z jednoho kusu, která však v sobě téměř vždy má pracovní a dilatační spáry.

Výroba monolitického betonu na stavbě

Montovaný (prefabrikovaný) beton

Montovaná konstrukce se skládá z jednotlivých prvků, dílců nebo panelů, které jsou spojeny v jeden celek. Důležité je vyřešení styků a spár. Jednotlivé prvky se mohou vyrábět na staveništi nebo ve výrobnách stavebních dílců. Montované konstrukce se v Československu ve značném rozsahu používaly ve druhé polovině minulého století.

Smontovaná
prefabrikovaná
garáž
(<http://www.progaraz.sk/>)

Rozdělení betonů podle dalších hledisek:

Podle objemové hmotnosti:

- lehké betony do 1 800 kg m³
- obyčejné betony od 2200 do 2500 kg m³
- těžké betony od 2500 do 3500 kg m³
- velmi těžké betony od 3500 kg m³

Podle mezerovitosti:

- Hutné betony (s mezerovitostí menší než 10%)
- Mezerovité betony (větší než 10%)
- Pórovité betony s vylehčenými póry v jemnozrnné maltě

Podle způsobu zhutňování:

- Vibrované, dusané betony
- Lité, injektované betony
- Vibrolisované betony

Podle použitého plniva:

- Betony s obyčejným kamenivem
- Keramzitové betony
- Perlitové betony
- Škvárové betony
- Křemelinové betony apod...

Podle technických vlastností:

- Betony vodovzdorné, vodotěsné, izolační
- Mrazuvzdorné betony
- Kyselinovzdorné betony
- Ohnivzdorné betony (do 300°C), Žáruvzdorné betony (300-900 °C)

Velmi důležitým hlediskem pro rozdělení betonů je **pevnost betonu v tlaku**. Podle té jsou betony rozděleny do pevnostních tříd. Beton zakoupený a použitý do stavby pod určitým označením pevnostní třídy garantuje vlastnosti, se kterými počítá projektant ve statických výpočtech celé stavby.

Pevnost betonu v tlaku je vyjádřena charakteristickou pevností v N/mm^2 .

Pevnost se zjišťuje podle EN 12390-1 na těchto zkušebních tělesech :

- na krychlích s délkou hrany 150 mm jako $f_{\text{ck,cube}}$
  - na válcích 150/300 mm jako $f_{\text{ck,cyl}}$
- ve stáří 28 dnů, přičemž zkušební tělesa jsou vyrobena a ošetřována dle EN 12390-2.

Pevnostní třída v tlaku	Min.charakter.vál- cová pevnost $f_{ck,cyl}$ v N/mm ²	Min.charakterist. krychelná pevnost $f_{ck,cube}$ v N/mm ²
C -/5	-	5
C -/7,5	-	7,5
C 8/10	8	10
C 12/15	12	15
C 16/20	16	20
C 20/25	20	25
C 25/30	25	30
C 30/37	30	37
C 35/45	35	45
C 40/50	40	50
C45/55	45	55
C 50/60	50	60
C 55/67	55	67
C60/75	60	75
C 70/85	70	85
C80/95	80	90
C90/105	90	105
C 100/115	100	115

Zdroje:

<http://www.ebeton.cz/pojmy/vlaknobeton>

PODLENA, Václav. *Zednické práce: technologie : 1. ročník : učebnice pro odborná učiliště*. 2. vyd. Praha: Parta, 2006, 97 s. ISBN 80-732-0094-5.

